

Υπόθεση C-662/23 [Izmir]ⁱ

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία κατάθεσης:

9 Νοεμβρίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Raad van State (Κάτω Χώρες)

Ημερομηνία απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου:

8 Νοεμβρίου 2023

Εκκαλών:

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Εφεσίβλητος:

X

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Έφεση του Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Υφυπουργού Δικαιοσύνης και Ασφάλειας, Κάτω Χώρες, αρμόδιας αρχής για θέματα ασύλου δυνάμει του ολλανδικού δικαίου αλλοδαπών) (στο εξής: Staatssecretaris) κατά απόφασης του rechtbank (πρωτοδικείου, Κάτω Χώρες) με την οποία έγινε δεκτή η προσφυγή αλλοδαπού κατά της μη έκδοσης απόφασης του Staatssecretaris επί της αιτήσεώς του διεθνούς προστασίας.

Αντικείμενο και νομική βάση της αίτησης προδικαστικής απόφασης

Ερμηνεία του άρθρου 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (στο εξής: οδηγία για τις διαδικασίες). Το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί πώς πρέπει να ερμηνευθεί η φράση

ⁱ Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

«μεγάλος αριθμός υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών αιτούνται ταυτόχρονα διεθνή προστασία», ποια είναι η σχέση της με τη φράση «γεγονός που καθιστά στην πράξη πολύ δύσκολη την ολοκλήρωση της διαδικασίας εντός της προθεσμίας των έξι μηνών» και αν μπορούν ενδεχομένως να ληφθούν υπόψη άλλες περιστάσεις κατά την εκτίμηση του εν λόγω ζητήματος.

Προδικαστικά ερωτήματα

Πρώτο σκέλος του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

Δύναται η αποφαινόμενη αρχή να ασκήσει την εξουσία της να παρατείνει την εξάμηνη προθεσμία για την έκδοση απόφασης σε περίπτωση μεγάλου αριθμού αιτήσεων διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται ταυτόχρονα κατά την έννοια του άρθρου 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες, όταν ο μεγάλος αυτός αριθμός αιτήσεων διεθνούς προστασίας αυξάνεται σταδιακά εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος και, ως εκ τούτου, είναι πολύ δύσκολη στην πράξη η ολοκλήρωση της διαδικασίας εντός της προθεσμίας των έξι μηνών; Πώς πρέπει να ερμηνευθεί η λέξη «ταυτόχρονα» στο εν λόγω πλαίσιο;

Δεύτερο σκέλος του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

Βάσει ποιων κριτηρίων πρέπει να κριθεί αν υπάρχει «μεγάλος αριθμός» αιτήσεων διεθνούς προστασίας κατά την έννοια του άρθρου 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες;

Δεύτερο προδικαστικό ερώτημα

Υπάρχει χρονικός περιορισμός όσον αφορά το χρονικό διάστημα κατά το οποίο πρέπει να υπάρξει αύξηση του αριθμού των αιτήσεων διεθνούς προστασίας ώστε να εμπίπτει στο άρθρο 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες; Εάν ναι, πόσο μπορεί να είναι αυτό το χρονικό διάστημα;

Τρίτο προδικαστικό ερώτημα

Κατά την εκτίμηση του κατά πόσον, στην πράξη, είναι πολύ δύσκολη η ολοκλήρωση της διαδικασίας εντός της προθεσμίας των έξι μηνών σύμφωνα με το άρθρο 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες, μπορούν να ληφθούν υπόψη, υπό το πρίσμα του άρθρου 4, παράγραφος 1, της ως άνω οδηγίας, και περιστάσεις που δεν οφείλονται στην αύξηση του αριθμού των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, όπως το γεγονός ότι η αποφαινόμενη αρχή έχει να αντιμετωπίσει καθυστερήσεις που υπήρχαν πριν από την αύξηση του αριθμού των αιτήσεων διεθνούς προστασίας ή την έλλειψη προσωπικού;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιτύπωση) (ΕΕ 2013, L 180, σ. 60), αιτιολογική σκέψη 18, άρθρα 1 και 4, καθώς και άρθρο 31, παράγραφος 2, και παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β΄

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Vreemdelingenwet 2000 (ολλανδικός νόμος του 2000 περί αλλοδαπών, στο εξής: Vw 2000), άρθρο 42, παράγραφος 4, στοιχείο b

Wijzigingsbesluit Vreemdelingencirculaire van 21 september 2022 (τροποποιητική απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2022 της εγκυκλίου περί αλλοδαπών, στο εξής: WBV 2022/22)

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Με τον WBV 2022/22, ο οποίος άρχισε να ισχύει από τις 27 Σεπτεμβρίου 2022, ο Staatssecretaris παρέτεινε κατά εννέα μήνες τη νόμιμη εξάμηνη προθεσμία για έκδοση απόφασης για τη χορήγηση προσωρινής άδειας διαμονής στους δικαιούχους ασύλου. Ο WBV 2022/22 εφαρμόζεται σε όλες τις αιτήσεις για τις οποίες η νόμιμη προθεσμία για την έκδοση απόφασης δεν είχε ακόμη εκπνεύσει στις 27 Σεπτεμβρίου 2022. Εκδόθηκε βάσει του άρθρου 42, παράγραφος 4, στοιχείο b, του Vw 2000, με το οποίο το άρθρο 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β΄, της οδηγίας για τις διαδικασίες μεταφέρθηκε στο ολλανδικό δίκαιο. Σύμφωνα με την ως άνω διάταξη, τα κράτη μέλη μπορούν να παρατείνουν την εξάμηνη προθεσμία για την έκδοση απόφασης κατά εννέα επιπλέον μήνες το ανώτερο, όταν μεγάλος αριθμός υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών αιτούνται ταυτόχρονα διεθνή προστασία, με αποτέλεσμα να είναι στην πράξη πολύ δύσκολη η ολοκλήρωση της διαδικασίας εντός της προθεσμίας των έξι μηνών.
- 2 Η εν λόγω προθεσμία για την έκδοση απόφασης παρατάθηκε λόγω απροσδόκητα μεγάλης αύξησης του αριθμού των αιτήσεων ασύλου κατά το δεύτερο ήμισυ του 2021 και το 2022. Επιπλέον, ο Staatssecretaris έχει επίσης να αντιμετωπίσει καθυστερήσεις στην εξέταση των αιτήσεων ασύλου και, ως εκ τούτου, εκδίδει απόφαση για σημαντικό αριθμό αυτών των αιτήσεων μετά την παρέλευση της εξάμηνης προθεσμίας. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του WBV 2022/22, ο Staatssecretaris δεν μπορεί πλέον, στην πράξη, να προβεί σε επιμελή αξιολόγηση των αιτήσεων ασύλου εντός προθεσμίας έξι μηνών, ιδίως λόγω έλλειψης προσωπικού.
- 3 Στις 10 Απριλίου 2022 ο X, Τούρκος υπήκοος, υπέβαλε αίτηση ασύλου στις Κάτω Χώρες. Ο Staatssecretaris δεν αποφάνθηκε επί της ως άνω αιτήσεως εντός

έξι μηνών. Ως εκ τούτου, με έγγραφο της 13ης Οκτωβρίου 2022, ο X κάλεσε τον Staatssecretaris να ενεργήσει. Στη συνέχεια, ο Staatssecretaris παρέλειψε να εκδώσει απόφαση εντός δύο εβδομάδων. Για τον λόγο αυτό, ο X άσκησε προσφυγή κατά της μη εμπρόθεσμης έκδοσης απόφασης ενώπιον του rechtbank (πρωτοδικείου, Κάτω Χώρες).

- 4 Στις 6 Ιανουαρίου 2023, το rechtbank (πρωτοδικείο) έκρινε ότι, με τον WBV 2022/22, ο Staatssecretaris δεν είχε νομίμως παρατείνει την προθεσμία για την έκδοση απόφασης επί των αιτήσεων ασύλου. Μολονότι υπάρχει αύξηση του αριθμού των αιτήσεων ασύλου από το δεύτερο ήμισυ του 2021, δεν υφίσταται, ωστόσο, κατάσταση κατά την έννοια του άρθρου 42, παράγραφος 4, στοιχείο b, του Vw 2000. Κατά συνέπεια, το rechtbank (πρωτοδικείο) έκανε δεκτή την προσφυγή του X.
- 5 Κατά την άποψη του rechtbank (πρωτοδικείου), η εν λόγω διάταξη πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι πρέπει να υπάρχει τόσο ραγδαία αύξηση («κορύφωση») του αριθμού των αιτήσεων ασύλου που υποβάλλονται ταυτόχρονα, ώστε ο Staatssecretaris να μην είναι πλέον σε θέση να αποφανθεί με επιμέλεια επί των εν λόγω αιτήσεων ασύλου εντός της προθεσμίας έκδοσης απόφασης. Μια τέτοια κορύφωση δεν είχε δημιουργηθεί, διότι υπήρχε μόνο σταδιακή αύξηση του αριθμού των αιτήσεων ασύλου και όχι κατάσταση κατά την οποία μεγάλος αριθμός αλλοδαπών αιτούνται ταυτόχρονα διεθνή προστασία.
- 6 Κατά το rechtbank (πρωτοδικείο), η οδηγία για τις διαδικασίες δεν καταλείπει περιθώριο για παράταση της προθεσμίας για την έκδοση απόφασης όταν ο αριθμός των αιτήσεων ασύλου αυξάνεται με αργούς ρυθμούς. Συγκεκριμένα, σε μια τέτοια περίπτωση, ο Staatssecretaris θα είχε αρκετό χρόνο και επαρκή ευκαιρία για να αυξήσει τις ικανότητες λήψης αποφάσεων. Η ως άνω ερμηνεία είναι σύμφωνη με τον σκοπό της οδηγίας για τις διαδικασίες, σύμφωνα με τον οποίο η αποφαινόμενη αρχή θα πρέπει να αποφασίζει για τις αιτήσεις ασύλου όσο το δυνατόν ταχύτερα, αλλά ταυτόχρονα με επιμέλεια.
- 7 Ο Staatssecretaris άσκησε έφεση κατά της ως άνω απόφασης ενώπιον του Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (τμήματος διοικητικών διαφορών του Συμβουλίου της Επικρατείας, Κάτω Χώρες, στο εξής: Afdeling).

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 8 Κατ' έφεση, ο Staatssecretaris προβάλλει ότι κακώς το rechtbank (πρωτοδικείο) έκρινε ότι δεν είχε νομίμως παρατείνει τη νόμιμη προθεσμία έκδοσης απόφασης με τον WBV 2022/22. Κατά την άποψή του, το rechtbank (πρωτοδικείο) ερμήνευσε εσφαλμένα το άρθρο 42, παράγραφος 4, στοιχείο b, του Vw 2000, και το άρθρο 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες. Υπό το πρίσμα του σκοπού και της πρακτικής αποτελεσματικότητας της οδηγίας για τις διαδικασίες, οι εν λόγω διατάξεις δεν πρέπει να ερμηνεύονται στενά, αλλά ευρέως. Κατά τον Staatssecretaris, ούτε από τη διάταξη του νόμου ούτε από την οδηγία προκύπτει ότι πρέπει να υπάρχει «κορύφωση» του αριθμού

των αιτήσεων ασύλου που υποβλήθηκαν ταυτόχρονα. Η αποφαινόμενη αρχή θα μπορούσε επίσης να παρατείνει την προθεσμία για την έκδοση απόφασης σε περίπτωση βραδύτερης αύξησης του αριθμού των αιτήσεων ασύλου –και σε συνδυασμό με άλλες περιστάσεις– προκειμένου να διασφαλιστεί η επιμελής και κατάλληλη εξέταση των αιτήσεων ασύλου σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 31, παράγραφος 2, της οδηγίας για τις διαδικασίες.

- 9 Κατά τον Staatssecretaris, από τα αριθμητικά στοιχεία σχετικά με τις αιτήσεις ασύλου προκύπτει ότι δεν μπορεί να αντιμετωπίσει την αύξηση των αιτήσεων ασύλου με τις τρέχουσες ικανότητες λήψης αποφάσεων. Χρειάζεται χρόνος για την αύξηση αυτών των ικανοτήτων. Κατά τον Staatssecretaris, το άρθρο 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες επιτρέπει κάτι τέτοιο, διότι, στην παρούσα κατάσταση, δεν μπορεί πλέον να εγγυηθεί κατάλληλη και πλήρη εξέταση εντός της προθεσμίας και το συμφέρον αυτό υπερισχύει της ταχείας έκδοσης αποφάσεων σύμφωνα με το άρθρο 31, παράγραφος 2, της οδηγίας για τις διαδικασίες. Επιπλέον, κατά τον Staatssecretaris, κατά την εκτίμηση του αν μπορεί να παρατείνει την προθεσμία έκδοσης απόφασης, μπορεί επίσης να λάβει υπόψη του τις υφιστάμενες καθυστερήσεις στη διεκπεραίωση των αιτήσεων ασύλου. Αυτές αφορούν τις ικανότητες λήψης αποφάσεων και συμβάλλουν στο γεγονός ότι είναι πολύ δύσκολο στην πράξη να ολοκληρωθεί με επιμέλεια η διαδικασία εντός έξι μηνών.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της διάταξης περί παραπομπής

Στατιστικές

- 10 Το Afdeling προβαίνει σε επισκόπηση των στατιστικών στοιχείων σχετικά με τον συνολικό αριθμό των αιτήσεων ασύλου στις Κάτω Χώρες μεταξύ 2014 και 2022, δίνοντας έμφαση στα έτη 2021 και 2022, και των σχετικών προβλέψεων στις οποίες βασίστηκε ο Staatssecretaris. Παρέχει επίσης στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των υπαλλήλων που έχει στη διάθεσή του ο Staatssecretaris. Από την επισκόπηση προκύπτει ότι το 2021 υποβλήθηκαν περίπου 36 620 αιτήσεις ασύλου. Το 2022 επρόκειτο για 47 991 αιτήσεις ασύλου, ενώ οι προβλέψεις του Staatssecretaris του Σεπτεμβρίου 2021 ανέφεραν 34 370 αιτήσεις ασύλου για το 2022. Ως εκ τούτου, ο αριθμός των αιτήσεων ασύλου αυξήθηκε κατά 24 % το 2022 σε σύγκριση με το 2021 και ήταν κατά 28 % υψηλότερος από το αναμενόμενο για το έτος αυτό. Το προσωπικό του Staatssecretaris αποτελούνταν το 2021 από 4 120 άτομα πλήρους απασχόλησης και 849 εξωτερικούς συνεργάτες και το 2022 από 4 558 άτομα πλήρους απασχόλησης και από 835 εξωτερικούς συνεργάτες.

Ερωτήματα σχετικά με το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες

- 11 Από το άρθρο 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες δεν προκύπτει σαφώς αν μπορεί να υπάρχει μεγάλος αριθμός

υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών που αιτούνται ταυτόχρονα διεθνή προστασία σε περίπτωση σταδιακής αύξησης του αριθμού των αιτήσεων ασύλου εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος. Και σε περίπτωση που η αργή αύξηση εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος εμπίπτει στο άρθρο 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες, δεν είναι σαφές πόσο μεγάλο μπορεί να είναι αυτό το χρονικό διάστημα το ανώτερο. Επιπλέον, τίθεται το ζήτημα κατά πόσον, λαμβανομένης υπόψη της έκφρασης «γεγονός που καθιστά», κατά την εφαρμογή της εν λόγω διάταξης μπορούν να ληφθούν συγχρόνως υπόψη και άλλες περιστάσεις πέραν του μεγάλου αριθμού αιτήσεων ασύλου, όπως το γεγονός ότι η αποφαινόμενη αρχή αντιμετωπίζει ήδη καθυστερήσεις που δεν σχετίζονται με την αύξηση του αριθμού των αιτήσεων ασύλου (στο εξής: ανεξάρτητες καθυστερήσεις).

- 12 Επιπλέον, το άρθρο 31, παράγραφος 2, της οδηγίας για τις διαδικασίες προβλέπει ότι η διαδικασία εξέτασης ολοκληρώνεται το ταχύτερο δυνατό με την επιφύλαξη κατάλληλης και πλήρους εξέτασης. Τόσο στο πλαίσιο μιας στενής όσο και μιας μη στενής ερμηνείας του άρθρου 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες, δημιουργείται ορισμένη πόλωση μεταξύ της ταχύτητας και της επιμέλειας στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέτασης. Κατά το Afdeling, το γράμμα, ο σκοπός και το ιστορικό θεσπίσεως καθώς και η οικονομία του άρθρου 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες δεν παρέχουν καμία πληροφορία σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να ερμηνευθεί η εν λόγω διάταξη.

Το γράμμα της εφαρμοστέας διάταξης

- 13 Η φράση «μεγάλος αριθμός υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών αιτούνται ταυτόχρονα διεθνή προστασία» και η σχέση της με τη φράση «γεγονός που καθιστά στην πράξη πολύ δύσκολη την ολοκλήρωση της διαδικασίας εντός της προθεσμίας των έξι μηνών» δεν ορίζονται ούτε επεξηγούνται περαιτέρω στο άρθρο 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες. Συναφώς, το Afdeling διερωτάται, μεταξύ άλλων, ως προς την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στους όρους «ταυτόχρονα» και «μεγάλος αριθμός».
- 14 Αφενός, ο όρος «ταυτόχρονα» επιδέχεται στενή ερμηνεία, δηλαδή με την έννοια στον ίδιο χρόνο, την ίδια στιγμή, συγχρόνως, κατά το ίδιο χρονικό σημείο. Αφετέρου, είναι δυνατή μια κάπως ευρύτερη ερμηνεία του εν λόγω όρου, ιδίως αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, στην πράξη, οι αιτήσεις ασύλου σπανίως υποβάλλονται κατά την ίδια ακριβώς στιγμή. Στο πλαίσιο αυτό, η λέξη «ταυτόχρονα» μπορεί επίσης να νοηθεί ως σημαίνουσα «εντός σύντομου χρονικού διαστήματος». Αυτό θα μπορούσε να σημαίνει ότι το άρθρο 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες μπορεί επίσης να εφαρμοστεί σε περίπτωση σώρευσης αιτήσεων ασύλου που έχουν υποβληθεί εντός σύντομου χρονικού διαστήματος, δεδομένου ότι ο Staatssecretaris βρίσκεται αντιμέτωπος, σε δεδομένη χρονική στιγμή, με μεγάλο αριθμό αιτήσεων ασύλου για τις οποίες οφείλει να αποφανθεί εντός σύντομου

χρόνου, με αποτέλεσμα να είναι στην πράξη πολύ δύσκολη η ολοκλήρωση της εξέτασης εντός έξι μηνών.

- 15 Επιπλέον, δεν είναι επαρκώς σαφές τι ακριβώς εννοείται με τον όρο «μεγάλος αριθμός». Το ζήτημα είναι πόσες αιτήσεις ασύλου μαζί συνθέτουν έναν «μεγάλο αριθμό» και το κατά πόσον αυτό θα πρέπει να προσδιορίζεται με απόλυτη έννοια ή αν θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, για παράδειγμα, ο διαρθρωτικός αριθμός των αιτήσεων που υποβλήθηκαν σε ένα κράτος μέλος.
- 16 Επομένως, από τη γραμματική ερμηνεία της διάταξης δεν προκύπτει πώς πρέπει να ερμηνευθεί το άρθρο 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες.

Σκοπός και ιστορικό θεσπίσεως

- 17 Ούτε ο σκοπός του άρθρου 31 της οδηγίας για τις διαδικασίες παρέχει σαφήνεια ως προς το πώς πρέπει να ερμηνευθεί το άρθρο 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες. Από την πρόταση και την τροποποιημένη πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναδιατύπωση της οδηγίας για τις διαδικασίες (βλ. COM[2009] 554 τελικό, σ. 8, και COM[2011] 319 τελικό, παράρτημα, σ. 13 και 14), καθώς και την αιτιολογική σκέψη 18 της εν λόγω οδηγίας προκύπτει ότι το άρθρο 31 της οδηγίας για τις διαδικασίες επιδιώκει διαφορετικούς σκοπούς. Αφενός, η γενική προθεσμία των έξι μηνών έχει ως σκοπό να διασφαλίσει ότι, προς το συμφέρον τόσο των κρατών μελών όσο και των αιτούντων, η απόφαση επί αιτήσεως διεθνούς προστασίας λαμβάνεται το ταχύτερο δυνατό. Κατά την αναδιατύπωση της οδηγίας για τις διαδικασίες, αποφασίστηκε επίσης ρητώς η διατήρηση της εν λόγω εξάμηνης προθεσμίας. Τούτο μπορεί να σημαίνει ότι οι εξαιρέσεις από την αρχή αυτή που προβλέπονται στο άρθρο 31, παράγραφος 3, της οδηγίας για τις διαδικασίες πρέπει να ερμηνεύονται στενά. Αφετέρου, οι δυνατότητες παράτασης που προβλέπονται στο άρθρο 31, παράγραφος 3, της ως άνω οδηγίας θα μπορούσαν να θεωρηθούν όχι ως εξαιρέσεις από μία αρχή, αλλά ως ειδικές καταστάσεις που δικαιολογούν μεγαλύτερη προθεσμία για την έκδοση απόφασης. Υπέρ της εν λόγω άποψης συνηγορεί το γεγονός ότι οι δυνατότητες παράτασης εισήχθησαν προκειμένου να παρασχεθεί μεγαλύτερη ευελιξία στα κράτη μέλη, για παράδειγμα σε περίπτωση αιφνίδιας αύξησης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Τυχόν στενή ερμηνεία της εν λόγω διάταξης θα μπορούσε να θίξει την ευελιξία αυτή.

Οικονομία

- 18 Ούτε η οικονομία του άρθρου 31 της οδηγίας για τις διαδικασίες απαντά στο ζήτημα πώς πρέπει να ερμηνευθεί το άρθρο 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της ως άνω οδηγίας. Σύμφωνα με το άρθρο 31, παράγραφος 2, της οδηγίας, τα κράτη μέλη οφείλουν να ολοκληρώνουν τη διαδικασία εξέτασης το ταχύτερο δυνατό με την επιφύλαξη κατάλληλης και πλήρους εξέτασης. Από την ως άνω διάταξη φαίνεται να προκύπτει ότι, μολονότι η ταχύτητα της διαδικασίας εξέτασης είναι σημαντική, δεν πρέπει, ωστόσο, να αποβαίνει εις βάρος της

δέουσας επιμέλειας στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου. Υπό το πρίσμα αυτό είναι πιθανή μια ευρύτερη ερμηνεία του άρθρου 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες, σύμφωνα με την οποία η εξουσία αυτή μπορεί επίσης να ασκηθεί και όταν η παράταση της προθεσμίας για την έκδοση απόφασης είναι αναγκαία λόγω μεγάλου αριθμού αιτήσεων ασύλου προκειμένου να διασφαλιστεί η δέουσα επιμέλεια στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου, ακόμη και αν όλες αυτές οι αιτήσεις δεν έχουν υποβληθεί εντός σύντομου χρονικού διαστήματος, αλλά ο Staatssecretaris οφείλει να αποφανθεί ταυτόχρονα επί μεγάλου αριθμού αιτήσεων ασύλου. Αυτό διαψεύδεται από το γεγονός ότι το άρθρο 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες φαίνεται να αποτελεί εξαίρεση από την αρχή κατά την οποία ο Staatssecretaris πρέπει να ολοκληρώσει τη διαδικασία εντός προθεσμίας έξι μηνών. Εάν υποθεθεί αυτό, μπορεί να υποστηριχθεί ότι η εν λόγω διάταξη πρέπει να ερμηνεύεται στενά. Στην περίπτωση αυτή, η αποφαινόμενη αρχή μπορεί να παρατείνει την προθεσμία για την έκδοση απόφασης σε περίπτωση ύπαρξης μεγάλου αριθμού αιτήσεων ασύλου που έχουν υποβληθεί εντός σύντομου χρονικού διαστήματος και, κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτή μια κάπως ευρύτερη ερμηνεία του όρου «ταυτόχρονα».

Σχέση μεταξύ του άρθρου 31 και του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας για τις διαδικασίες

- 19 Η φράση «γεγονός που καθιστά στην πράξη πολύ δύσκολη την ολοκλήρωση της διαδικασίας εντός της προθεσμίας των έξι μηνών» και, ειδικότερα, η έκφραση «γεγονός που καθιστά» εγείρουν το ζήτημα του κατά πόσο άλλες περιστάσεις πέραν του μεγάλου αριθμού ταυτόχρονων αιτήσεων ασύλου είναι επίσης κρίσιμες για την εφαρμογή του άρθρου 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες, για παράδειγμα το γεγονός ότι η αποφαινόμενη αρχή έχει ήδη να αντιμετωπίσει ανεξάρτητες καθυστερήσεις. Επιπλέον, το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας για τις διαδικασίες επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να μεριμνούν ώστε η αποφαινόμενη αρχή να διαθέτει, μεταξύ άλλων, επαρκές και ικανό προσωπικό για την άσκηση των καθηκόντων της σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία. Υπό το πρίσμα της εν λόγω διάταξης, είναι πιθανό ένα κράτος μέλος να μην μπορεί να επικαλεστεί το γεγονός ότι πρέπει να αντιμετωπίσει ανεξάρτητες καθυστερήσεις όταν αποφασίζει να εφαρμόσει το άρθρο 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες.

Προκαταρκτικό συμπέρασμα

- 20 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, δεν είναι σαφές στο Afdeling πώς πρέπει να ερμηνευθεί το άρθρο 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες. Εκτιμά, προκαταρκτικώς, ότι η λέξη «ταυτόχρονα» που περιλαμβάνεται στην ως άνω διάταξη δεν μπορεί να νοηθεί κατά γράμμα ως «κατά την ίδια στιγμή», διότι, στην πράξη, οι αιτήσεις ασύλου σπανίως

υποβάλλονται την ίδια στιγμή. Ωστόσο, ακόμη και αν γίνει δεκτή μια ευρύτερη ερμηνεία του όρου «ταυτόχρονα», πρέπει αυτός να οριοθετηθεί χρονικά.

- 21 Το άρθρο 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες φαίνεται να συνιστά εξαίρεση από την αρχή κατά την οποία ο Staatssecretaris πρέπει να ολοκληρώσει τη διαδικασία εντός προθεσμίας έξι μηνών. Το Afdeling εκτιμά ότι, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού και της πρακτικής αποτελεσματικότητας του άρθρου 31, παράγραφος 3, της ως άνω οδηγίας, μπορεί να υποστηριχθεί ότι το άρθρο 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β' επιδέχεται μια ευρεία ερμηνεία. Στην περίπτωση αυτή, η εξουσία παράτασης της προθεσμίας για την έκδοση απόφασης θα μπορούσε να ασκηθεί ακόμη και σε περίπτωση βραδύτερης αύξησης του αριθμού των αιτήσεων ασύλου εντός μεγαλύτερου χρονικού διαστήματος.
- 22 Η ως άνω ερμηνεία δεν πρέπει κατ' ανάγκη να είναι ασύμβατη με το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας για τις διαδικασίες, το οποίο επιβάλλει στην αποφαινόμενη αρχή να μεριμνά ώστε να μπορούν να αντιμετωπιστούν ορισμένες διακυμάνσεις του αριθμού των αιτήσεων ασύλου. Από την ως άνω διάταξη δεν φαίνεται να προκύπτει ότι ο Staatssecretaris εκπληρώνει την εν λόγω υποχρέωση μόνον αν μπορεί πάντοτε να αποφανθεί εντός προθεσμίας έξι μηνών, ανεξαρτήτως του αριθμού των αιτήσεων ασύλου. Πράγματι, η αύξηση των ικανοτήτων λήψης αποφάσεων απαιτεί χρόνο και, στην πράξη, δεν θα συγχρονίζεται εύκολα με τις προβλέψεις.
- 23 Τέλος, από το άρθρο 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες, προκύπτει ότι, για να δοθεί απάντηση στο ζήτημα αν, λόγω του μεγάλου αριθμού των αιτήσεων ασύλου, κατέστη, συγχρόνως, πολύ δύσκολη η ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης εντός προθεσμίας έξι μηνών, δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη άλλες περιστάσεις πέραν του μεγάλου αριθμού των ταυτοχρόνως υποβληθεισών αιτήσεων ασύλου. Το γράμμα της ως άνω διάταξης φαίνεται να αποκλείει μια ερμηνεία που λαμβάνει υπόψη και άλλες αιτίες για τη μη εμπρόθεσμη έκδοση απόφασης. Για παράδειγμα, όταν μπορούν να συνυπολογιστούν ανεξάρτητες καθυστερήσεις κατά την εξέταση αιτήσεων διεθνούς προστασίας στο πλαίσιο της απόφασης για παράταση της προθεσμίας για την έκδοση απόφασης δυνάμει του άρθρου 31, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας για τις διαδικασίες, αυτό ενδέχεται να αντιβαίνει στην υποχρέωση των κρατών μελών να μεριμνούν ώστε η αποφαινόμενη αρχή να διαθέτει κατάλληλα μέσα.

Η λυσιτέλεια των προδικαστικών ερωτημάτων

- 24 Κατόπιν της απόφασης του rechtbank (πρωτοδικείου), ο Staatssecretaris αποφάνθηκε επί της αιτήσεως ασύλου του X στις 14 Απριλίου 2023. Εντούτοις, εξακολουθεί να έχει έννομο συμφέρον βάσει του εθνικού δικαίου για την έφεση του κατά της κρίσης του rechtbank (πρωτοδικείου) ότι δεν παρέτεινε νομίμως την προθεσμία για την έκδοση αποφάσεων σε θέματα ασύλου με τον WBV 2022/22

και, ως εκ τούτου, για την απάντηση στα υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα, λόγω του αποτελέσματος νομολογιακού προηγούμενου που παράγαγε η απόφαση του rechtbank (πρωτοδικείου). Επιπλέον, πολλές παρόμοιες εφέσεις εκκρεμούν ενώπιον του Afdeling, για τις οποίες ο Staatssecretaris αναφέρεται στο περιεχόμενο της έφεσης στην υπό κρίση υπόθεση. Τέλος, το rechtbank den Haag (πρωτοδικείο της Χάγης, Κάτω Χώρες) αναμένει απάντηση στο ζήτημα της νομιμότητας του WBV 2022/22, διότι εκκρεμούν ενώπιον του πολύάριθμες προσφυγές κατά της μη εμπρόθεσμης έκδοσης απόφασης επί αιτήσεων ασύλου.

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ